

Rezümé

Dolgozatomban Pálfi György *Final Cut – Hölgyeim és Uraim* című alkotását elemezve vizsgálom a mozgókép jelentéstani, valamint szemiotikai tulajdonságait. Ennek nyomán pedig összevetem a film és a verbális nyelv jelentéstulajdonítását. Részletesen felvázolom az elemzés alapját képező elméleti modellt, melyben Eizenstein és Bódy Gábor a verbális nyelvi struktúrák felé mutató montázselméleti téziseit ütköztetem egymással, illetve az általuk felvetett jelentésképző mechanizmusokat mutatom be a *Final Cut*-ban. Továbbá a Pálfi által alkalmazott számos montázsfajta jelentéstulajdonító metódusát Zsilka János szerves, hipotetikus nyelvi rendszerével analógiába állítva elemzem. Vagyis az egyes strukturális elemek kölcsönviszonyát és az így absztrahált jelentéseket vizsgálom. Ekképpen megkísérlem bebizonyítani, hogy a film leírható a verbális nyelv Zsilka által meghatározott szemantikai modelljével.

A *Final Cut* szoros elemzése során detektálom a film lehetséges szerkezeti egységeit és jelentéstani szintjeit, aspektusait. Ennek megfelelően alaposabban megvilágítom az egyes beállítások sajátosságait. Kitérek a film afirmáció-áramlásának kettős természetére, valamint a denotatív és a montázs során megképződő konnotatív jelentés közti feszültségre. A film tematikus blokkjait párhuzamba állítom a verbális nyelv szemantikaimező-fogalmával, majd elemzem a szegmensek pierce-i jeltipológia mentén leírható változékonyságát és konfrontatív relációját.

A filmben gyakran alkalmazott Kulesov-effektuson keresztül megvilágítom a *Final Cut* önreflexív, fikcionalitást jelölő metódusát. Az önreflexivitásból és a szegmensek stilisztikai heterogenitásából kiindulva pedig kitérek a *Final Cut* műfajiságot érintő problémájára, illetve ezáltal összevetem a filmben és a verbális nyelvben tapasztalható rekurzivitást.